

LA VETERINARIA CATALANA

SUMARI

BULLETI DEL COL·LEGI OFICIAL DE

ABRIL
DE 1935

Cal actuar intensament, **editorial.** – Puntualitzant, per **J. Vidal Munné.** – Cal un esperit de sacrifici, per **A. Moragues.** – La missió científica del veterinari a l'Escorxador, per **J. Gratacòs Massanella.** – La Veterinaria en un porvenir no lejano, per **Andrés P. Belloso.** – La castració del porc, per **A. Martí Morera.** – ACTIVITAT DOCTRINAL: Apostillas a unos comentarios sobre vacunación antipestosa porcina, per **S. Riera Planagumá.** – El servei de control de llets, per **J. Mas Alemany.** – ACTIVITAT DEL COL·LEGI. – Noticiari.

VETERINARIS DE CATALUNYA

La Veterinària Catalana

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL
DE VETERINARIS DE CATALUNYA

Director : EL PRESIDENT DEL COL·LEGI DE VETERINARIS DE CATALUNYA
Col·laboradors : TOTS ELS COMPANYYS QUE ENS HONORIN AMB ELS SEUS TREBALLS
Secretari de Redacció : RAMON VILARÓ I GALCERAN (Rubi)

És repartit gratuïtament a tots els col·legiats

Portaferrissa, 10 - 1.er

BARCELONA

Telèfon 21202

CAL ACTUAR INTENSAMENT

Talment hom diria que els veterinaris catalans vivim una mica deslliurats del neguit periòdic de volcar damunt el paper les idees i els comentaris més o menys interessants que forçosament han de sorgir-nos en el transcurs de la nostra actuació professional. Sembla que no ens recordem que la vida es breu, i que la seva brevetat fuig del nostre domini. Sabem, per exemple, que dintre cent anys ja no viurem, però no sabem ni de prop ni de lluny el moment que acabarà la nostra vida. El seu destí no ens pertany.

Passem pel món durant uns certs instants de la seva història. La nostra presència, al món, no li influeix gaire: en canvi, a nosaltres, el curs de la Història ens agafa de ple. Les obres que d'altres han fet s'ens ofereixen per al nostre servei. Se'ns ha fet llegat dels beneficis de la vida, doncs hem de servir-la. Que la vida és curta? Molt més ho serà si no sabem aprofitar-la.

Dels segles i segles que transcorren, els homes d'avui, els d'ahir i els de demà, som membres d'un sol cos. Som una espurna ignota del secular fogar, immens, de vida que crema al món. El seu foc és atiat per l'esforç comú de tothom, els d'ací i els de més enllà.

No gens menys, la nostra utilitat, al món, pel que té de col·lectiva no li és indispensable, individualment. El món, menat providencialment, pot prescindir, i ho fa, de la nostra presència en el moment més impensat. Cada dia en neixen de vides i en tots els moments se n'estronquen. La latent renovació vital no deixa a penes fluctuar la humanitat i la continuïtat de les coses evoluciona poc.

Dassen a milers, pel món, els homes que no deixen ni rastre d'obra feta, obra de l'esperit que és la que resta.

«Tot allò altre que és meravella del cos, formes juvenils, admirables estructures, funcions precises i exactes, fisiologia, consciència de la vida, il·lusions i dalers, s'esvaeix com el fum en l'aire», diu A. Di i Sunyer.

Evidentment. Si la curtedat de la vida fos compresa en el seu just abast, a ben segur que en tot moment hom obraria amb molt més de compte i, sobretot, amb molta més activitat, virtut aquesta que trobem molt a faltar.

Tothom formaria a les rengleres dels més justos ideals. No s'esperaria indefinidament l'acció oportuna dels altres.

L'esperit del treball, de l'experimentació i fins del sacrifici, brollaria de les més pures fonts internes.

S'estendria entre nosaltres un desig immediat d'obrar, i de quedar en paus, el més aviat possible, amb l'alt guiatge que mena el món.

I, quan vingués, l'hora del nostre traspàs no fóra ni ens semblaria, aleshores, prematura.

Puntualitzant

Per J. Vidal Munné

L'article de l'amic Martí Morera — publicat en el número de febrer — definia en la major part del seu contingut, d'una manera precisa i clara, la situació espiritual de la Veterinària catalana. Si jo no gaudís d'una situació massa visible en les nostres organitzacions professionals i científiques, no seria res d'estrany que subscrivís íntegrament tot el que diu. Però ara no puc fer-ho en absolut perquè significaria confessar que sento pessimisme i desencany, pels motius que hi són esmentats. Malgrat tots els entrebancs i l'atmosfera enrarida que respirem, no he perdut del tot la meva fe i no sento cap recança per promeses incomplertes i perquè soc massa orgullós per a confiar en mercès, que tard o d'hora s'han d'agrair i no sempre deixant intacte la dignitat professional i personal.

El problema de la nostra situació professional, s'ha de resoldre pensant en veterinari, certament; però a Catalunya cal afegir-hi una bona dosi d'ideal polític, en el sentit més noble i ample de la paraula. En un altre lloc i no fa gaire, he dit que per servir Catalunya i la Veterinària, hom pot i deu col·laborar amb tots els governants, perquè per damunt dels nostres idearis particulars és precís pensar en la Veterinària com a instrument per a fomentar i conservar la riquesa de la Pàtria, i com a

norma segura d'acréixer el nostre prestigi professional.

I això pot aconseguir-ho el Col·legi si a tots ens abranda una mica d'ideal i sabem sentir en tots moments el pes de la nostra responsabilitat. Cal pensar que una colla de factors interns i externs ens sotgen constantment amb el propòsit, conscient unes vegades i inconscient unes altres, de reduir al no res la nostra organització professional.

Com a factors interns, és precís comptar amb un aiguabarreig de derrotisme i covardia; egoismes, personalismes, deslleialtats, i pel damunt de tot, la manca d'un ideal patri, sentit d'una manera ben generosa. Tot això porta com a conseqüència una vida col·legial amb entrebancs i dificultats. La fe que abrاندava els propòsits dels directius pateix doloroses crisis de desencís en constatar els estralls de petites passions incontinentes i les habilitats francament pertorbadores que no signifiquen cap suport valuós en aquestes hores constructives en les que tots hauríem de posar a contribució de la nostra vida col·lectiva el màxim de sacrificis.

I aquesta compenetració que judiquem indispensable, encara es fa més imperativa quan no trobem més enllà cap indici de comprensió ni d'ajuda.

Davant d'un panorama com aquest, no vol dir que sentim un pessimisme

excessiu. Veiem amb tristesa que les coses que ja podrien ésser fetes, s'arrosseguen amb lentitud enervant i perdem un temps preciós que bon servei ens faria per a altres iniciatives i actuacions. En conjunt, dóna la impressió del propòsit per part de determinats elements d'entorpir el camí del Col·legi sense benefici ni glòria per ningú.

Voldríem amb aquest plany, deixondir

una mica l'esperit professional dels veterinaris de Catalunya, perquè pensin que amb una dosi discreta de confiança, els nostres organismes professionals podrien alleugerir un bon xic les angúnies que ens preocupen i donaríem la sensació d'una collectivitat que tot pensant amb els seus interessos professionals, fa tasca de catalanisme honest i correctíssim.

Cal un esperit de sacrifici

Per A. Moragues

Davant la tristíssima situació creada a la Veterinària rural catalana per la llei de Bases de Sanitat, cal reflexionar sobre les causes que n'han estat l'origen. ¿Com és possible que s'hagin produït aquests fets dolorosíssims? ¿Com hem arribat els veterinaris municipals de poblacions menors de 10.000 habitants a tantes desconsideracions i injustícies?

Girant la vista enrera, ens trobem amb l'error inicial: que des del primer moment es va voler subjectar la nostra actuació sanitària a una política de partit. Els pobles nous o renascuts, com els pobles ja formats que es troben en un moment crític de llur història, cerquen en el concurs i en la col·laboració de tots els ciutadans, la base d'aquella convivència sense l'organització de la qual no és pas possible d'estructurar una legislació justiciera per a tots.

L'Honorable Senyor Conseller de Sanitat i Agricultura, però, cometé el pecat inicial, veritable pecat original de

la nostra institució autonòmica, de voler vincular-ne l'estructura a la política de partit. Era un pecat gravíssim, que duia en la seva pròpia metzina tota la tràgica infecunditat dels pecats contra natura. I el resultat és aquest que tots lamentem avui: un resultat catastròfic.

Aquesta amarga lliçó de l'experiència té, però, un sol avantatge, i és que ens hauríem de preocupar principalment, més que de barallar-nos els uns amb els altres, de treballar per al reintegrament, als veterinaris rurals i no rurals, de les facultats perdudes.

La Veterinària rural té enemics insistents que no deixen d'aprofitar-se de les ocasions que insensatament i profusament els ha ofert la inconsciència. Però aquests adversaris dels veterinaris no podran fer prevaler llurs confessats propòsits si tots estem units, amb clara consciència de la responsabilitat en aquests moments, i sabem realitzar tots aquells sacrificis d'amor propi i d'inte-

rès personal o partidista que calgui per facilitar la concòrdia entre tots els veterinaris catalans.

Tots els veterinaris autonomistes i els qui, àdhuc sense ésser-ne, han acceptat el fet de l'organització autonòmica i la legalitat estatutària com a base de la concòrdia, hem de procurar coincidir en una actuació que pugui refer la normalitat de la nostra institució en tot allò que sigui immediatament factible.

Sense aquest esperit de sacrifici, sense aquest patriotisme actiu, no fóra pas possible ni tansols d'iniciar la tasca lenta i penosa de construcció que al Col·legi Unic li cal ara emprendre. Però considerem necessari recordar que per a aquesta obra és imprescindible que, amb tota serenitat, cadascú procuri ocupar el seu lloc veritable. Perquè la Veterinària catalana no pot admetre que els seus organitzadors tinguin responsabilitat en el que ha ocorregut.

Mai, en el record de la nostra gene-

ració, la Veterinària rural catalana i les seves llibertats, no havien travessat unes circumstàncies tan crítiques i tan greus com les d'avui. Ara, doncs, més que mai, és necessària aquella coincidència salvadora entre tots. És clar que per a aconseguir aquesta concòrdia patriòtica cal que tots, rurals i no rurals, estiguem disposats a sacrificar vanitats, prejudicis i peculiaritats ideològiques. Sols aquest esperit de sacrifici podrà superar el pecat inicial de voler convertir la sanitat veterinària catalana en instrument de dominació d'un partit. Si aquesta error ens ha portat a la situació present, la seva rectificació és l'única que pot facilitar una solució al gravíssim problema orgànic plantejat avui a la Veterinària rural catalana. Si volem salvar el Col·legi Unic, no insistim a fer-ne un instrument de partit. Procurem que sigui un òrgan eficient de convivència.

Martorell, abril 1935.

Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya

ESTATGE SOCIAL:
PORTAFERRISSA, núm. 10, 1.er
TELÉFON 21202

Oficines i dependències professionals
Servei de Secretaria, tots els dies de 4 a 6
Biblioteca per a ús de tots els col·legiats
Servei de Cafè i sala de tertúlies

LA MISSIÓ CIENTÍFICA DEL VETERINARI A L'ESCORXADOR

Per J. Gratacòs Massanella

FUNCIÓ SANITÀRIA

Sembla una qüestió obvia aquesta a la que avui ens dediquem. No creiem que ho sigui. Partim del principi que tot professional sap la seva obligació per a complir les tasques llurs en aquestes centrals de carns que anomenem Escorxadors. No ho dubtem pas. Però, s'ha preguntat algú: la nostra missió als Escorxadors pot ésser perfeccionada? Nosaltres creiem que no sols és perfeccionable sinó que s'ha d'augmentar i fins arrodonir els caires científics de la nostra labor en els Escorxadors.

Al nostre entendre, la missió del Veterinari a l'Escorxador, fins avui, ha estat unilateral. Ha obeït aquest monodeisme a la pròpia legislació. No a la legislació espanyola. Tota la legislació. No importa de quina nació. El Veterinari, inspector de carns. Aquest ha estat el títol universal. Com a derivat del nom, la nostra tasca, fins ara, ha estat i és solament sanitària. La patologia ho ha dominat tot. I no és solament labor sanitària el que havem de fer.

Cert, és innegable que ha estat és i serà una funció primordial la inspecció sanitària. Amb ella havem conquerit preponderància social. Tot poble, tota nació ens ha acollit com a elements d'organització sanitària. Tenim predicament

com a factors de profilaxi humana. És conquesta resolta definitivament. Val a dir, però, que en la funció primordialment sanitària als Escorxadors, cal, encara fer moltíssim. No està pas molt arrelat en els nostres pensaments i, per tant, no pot ésser-ho tampoc en l'acció, l'acostumar-nos a mirar l'Escorxador com un quiròfan. Són moltes i moltes les malalties del bestiar mal conegudes, imprecisades i amb molts buits a emplenar. Han d'estudiar-se molts aspectes de les malures, parassitàries o infeccioses, per poder afermar bones bases de profilaxi, tractament o resolucions a l'acte de la inspecció. Han de precisar-se millor els diagnòstics. Hem de deixar d'ésser pràctics perfeccionats, pseudocientífics o científics imperfectes. No pretenim que es facin descobriments a diari. És difícil fer-los. Ho capim. Mes, entre la passivitat o continuar la mala tradició, preferim els assaigs. *Errare, errantur deponent sum*. Al final de les inquietuds promotores de treballs sovintejats, quelcom d'útil en sorgirà.

Hi ha encara en totes les estadístiques una bona part de diagnòstics de decomisos que els continuem enquadrant com a cosa específica, quan al nostre judici, derivat només de la simple ob-

servació anatomico-patològica, macroscòpica, no són més que presentacions sindròmiques o signes de lesions fonamentals que produeixen. Encara veiem a les estadístiques que classifiquem els decomisos per hidrohèmia o per caquèxia. En essència, què representen els mots de caquèxia o hidrohèmia? Si parem més atenció ens convenceríem que la hidrohèmia no és més que l'estat representatiu de trastorns circulatoris que radiquen, fonamentalment, en les malalties cròniques de cor, miocarditis o pericarditis seca o humida, d'origen, en general, infeccios. El bestiar llaner i caprí tenen per hostes habituals el germen de la pseudo-tuberculosi. I les investigacions bacteriològiques d'aquesta malaltia ens van posant de relleu que no cal que s'arribi a emmalaltir o a matar sota l'aparença de lesions caseoses o caseiformes dels coneixements clàssics. Les formes diferents en què com altres gèrmens, es presenta el de la pseudo-tuberculosi, fan que se'ls hi comenci a assignar poder patogen purament septicèmic, sense arribar a la formació de focus supurat o caseiforme. Adduïm com exemple i raonaments la hidrohèmia del bestiar llaner o caprí de probable origen preiz-nocardia, per ésser la que amb més freqüència ens serveix per classificar com a tot el que no és més que una part. És possible que la hidrohèmia pugui tenir altre origen biològic. No dubtem tampoc que sigui l'únic origen en aquelles com en altres espècies animals. Ho citem per a recordar que si la bacteriologia està

passant per una fase de revisionisme constructiu, creiem que val la pena que ens situem, els inspectors d'Escorxadors, revisionistes dels caràcters anatomico-fisiopatològics dels quadres tan nombrosos com variats que se'ns presenten cada dia.

Amb la caquèxia passa una cosa anàloga. Què és la caquèxia? És sinònim de consumpció o d'esgotament orgànic. La causa d'ella la trobaríem, la major part de les vegades, en processos o lesions cròniques que ens passen desapercebudes a l'acte de la inspecció o que una acurada investigació ens n'esbrinaria el fonament. Sabem tots, però, que hi ha caquèxies d'origen químic, d'origen parassitari i d'origen infeccios netament conegudes. I en aquests casos nosaltres opinem que els diagnòstics no poden anar, ni han d'anar de simple caquèxia sinó que el procedent és adjectivar si la caquèxia obeeix a origen parassitari, infeccios o químic.

Altres exemples podriem adduir. Ens abstenim de fer-ho per estar en la consciència de tots que no podem continuar la nostra tasca de patòlegs a l'Escorxadors sense col·locar-nos en condicions diferents a allò que constitueix el nostre classicisme que apareix sinònim de conformisme, de passivitat o d'eixorquisme de l'esperit. Cal reaccionar i, quan menys, intentar el perfeccionament d'un ordre de coneixements tan extensos i variats com són els representats per la patologia, en bé de la pròpia patologia veterinària i de la patologia comparada.

FUNCIÓ ZOOTÈCNICA

La legislació ens té col·locats als veterinaris com a sanitaris en els Escorxadors. La sanitat, la classificació específica i la categorització de les carns han d'ésser les úniques funcions nostres als Escorxadors?

Nosaltres entenem que en els Escorxadors, ja sigui municipals, comarcans, cooperatius, particulars, etc.; el veterinari no ha de limitar la seva actuació a revisar el bestiar per eliminar del consum ço que podria ésser un perill per a la salut de l'home. Nosaltres concebem la imperiosa conveniència que, en els Escorxadors és indispensable que el Veterinari fixi la seva atenció en les condicions qualitatives i quantitatives del bestiar que és destinat al consum o occit a la població. Per aconseguir això el veterinari deu fer a tots els Escorxadors una inspecció del bestiar en viu, no solament per assegurar-se de la seva sanitat o per diagnosticar una anomalia individual, sinó que deu fer recull de dades que poden ésser d'enorme vàlua i d'utilitat bàsica al control ramader d'altres estaments veterinaris de la total organització de les qüestions ramaderes. El Veterinari, més concretament, ha d'inspeccionar el bestiar en viu per a recopilar: número, espècies, races; procedències; edats màximes i mínimes de matança; si és bestiar lleter, de pastura, de treball o propi d'engreixament exclusiu; rendiment en pes (en viu i en mort) segons usos i costums de les localitats, de cada una de les espècies i races; sistemes de co-

merç, preparació i conservació de les carns; fluctuacions numèriques de consum interior i causes que les determinen; exportacions i importacions de carns treballades a l'Escorxador o rebudes en aquest; especificació de la sanitat segons races, espècies i procedències, etc. etc.

Tot el precedent acúmulo d'idees apuntàvem fa uns anys. Insistim en divulgar-les per creure-les, avui més que abans, d'extrema necessitat la seva realització. El moviment, es diu, es demostra caminant. Els fets són els que ens han de donar el domini en les qüestions zootècniques. Tota altra cosa són paraules en va. És temps perdut. De la mateixa manera que els fets de les generacions veterinàries posteriors a les hipiatres, ens han col·locat a les actuals generacions en el domini de la sanitat, nosaltres venim obligats a preparar el terreny de les futures. De les generacions que vénen serà la plenitud de direcció de la zootècnia. No ens fem il·lusions. No fem més discursos. No fem més articles cantant les excelsituds del nostre dret natural a regir els destins de l'animalicultura. Menys càtedra i més realitats. L'escorxador, pels estudis tècnics conjuntament considerats és un bon laboratori, i potser el millor, de recopilació de dades indicadores de la bona marxa de les determinants de l'animalicultura.

Les estadístiques de races, el seu rendiment de carns, les qualitats apreciades en els mercats consumidors de les ra-

ces animals que els proveeixen... ens posarien de relleu quines són les races que convé mantenir, quines són les que minven qualitativament i quantitativa, quines convé incrementar o fer desaparèixer i quines han d'ésser modificades. En igualtat de races veuríem que segons les procedències o àrea geogràfica de producció, els rendiments són diferents, cosa que ens serviria per a guiatge del productor a fi que no persistís en la cria de races de poc

rendiment i poder, així, anar al canvi, per altres més adaptables a les seves condicions topogràfiques. En fi, no sabem prou bé la importància que tindrien les estadístiques zootècniques fetes als Escorxadors. I no ho sabrem mai, si no posem mans a l'obra que ens redimiria i ens obriria de bat a bat les portes de les nostres reivindicacions, amb la millor manera de reeixir: el treball, voluntari o imposat pel legislador

Siempre Vencen!

ESPECIALIDADES ESPAÑOLAS
DE VETERINARIA

CICATRIZANTE VELOX: (Mejor que el iodo y el sublimado). Llagas, úlceras, rozaduras y toda clase de heridas.

SERICOLINA : Purgante inyectable; maravilloso, rápido. Desconfiad de imitaciones.

RESOLUTIVO ROJO MATA : Cojeras, inutilidades, pulmonías, anginas y enfermedades de garganta del ganado de cerda.

ANTICÓLICOS G. MATA : Cólicos, indigestiones timpanitis y cólicos gaseosos.

EXIGID ESTOS PREPARADOS
Venta en Farmacias y Droguerías

AUTOR:

GONZALO F. MATA
LA BAÑEZA (León)

La Veterinaria en un porvenir no lejano

Por Andrés D. Belloso

La Veterinaria, al igual que otra profesión cualquiera se mueve según un marco social dado. Evoluciona, como la misma sociedad, no sólo a impulsos de la ciencia, sino mediante otro factor, y es: Las necesidades de vida.

Todos los conocimientos nuevos que la ciencia nos proporciona, determinan, en su aplicación práctica, nuevas formas productivas que tienden a modificar el campo de engranaje de las relaciones sociales. Observamos, por ejemplo, que, hace algunos años, con la no existencia del ferrocarril y demás tracción mecánica, los équidos constituían el factor primordial de la llamada Veterinaria clásica. Todo aquello va desapareciendo. Por otro lado tenemos que con los nuevos conocimientos bacteriológicos, zootécnicos, etc., la Veterinaria va tomando (por lo menos teóricamente) un valor positivo en el fomento de la ganadería y en la higiene pública.

Como se ve, la Veterinaria cambia no sólo a través de los conocimientos netamente veterinarios, sino también a través de otros que nada tienen que ver con la ciencia veterinaria.

Del veterinario simplemente herrador

o curandero al veterinario de hoy, media un abismo, no sólo por sus conocimientos científicos, sino, y como consecuencia, por su utilidad y estimación social. No obstante, no es ni puede ser lo que debe de ser mientras ciertas circunstancias no estén dadas.

Las necesidades de vida, como antes dije, también influyen para que la Veterinaria se modifique y pueda adquirir más o todo su valor social.

Efectivamente. En nuestra profesión están los valores técnicos de producción de carnes, leches, lanas, etc. Ahora bien; la producción de estas mercancías, como todas las demás, están determinadas no con arreglo a las necesidades de un pueblo, sino respondiendo a los grandes intereses de una sociedad dada.

En la actualidad, a los grandes intereses les importa no producir mucho, pues de lo contrario el valor comercial de los productos bajaría y tendrían que venderlos a bajos precios y entonces no habría ganancia, no interesaría el producirles. La controlación de esto, la podemos apreciar con sólo fijarnos en lo acaecido con el azúcar, café, ganado argentino, etc. De aquí se des-

prende que a los grandes intereses presentes no les preocupa gran cosa una Veterinaria dispuesta a desplegar todo el valor social que le corresponde.

Hoy, la producción ganadera, claro está, no es lo bastante para abastecer las necesidades del pueblo; pero el día que estas mismas necesidades, y a mi juicio no está lejos, hayan de romper la membrana que envuelve aquel marco social dado, apareciendo nuevas formas sociales, los grandes intereses de esta nueva forma social exigirán una mayor producción y conservación de carnes, leches, etc., como asimismo una mayor rigurosidad en los servicios de higiene pública. Entonces la Veterinaria, más protegida por el Estado representativo de estos intereses, revestirá formas más superiores, adquirirá todo el valor científico que le permitan los conocimientos existentes, será de una gran utilidad social, contribuyendo al mejoramiento económico de las grandes masas productoras y por lo tanto, indirectamente, a una nueva moral y cultura social.

Entonces, y a medida que la potencialidad del Estado lo permita, los medios de investigación y de cultura general se harán más extensivos dentro del campo de la Veterinaria, hoy reducidas en manos de una minoría; suavizando al mismo tiempo las luchas dentro de la misma profesión, fatalmente justificadas y más en los tiempos presentes, como propias de una situación social.

Esto no quiere decir, ni por asomo, que nos cruzemos de brazos esperando tiempos mejores, que las cosas vengan por sí solas; no, de ninguna manera. La vida es y será una constante lucha en la que lo inerte y pusilánime será arrollado y desaparecido. Debemos seguir luchando para conseguir mejorarnos económica, moral y científicamente y prepararnos con los medios actuales para que la Veterinaria sepa ampliarse y estructurarse, y el día de mañana pueda responder a las nuevas grandes exigencias.

Barcelona, 22 - 3 - 935

La castració del porc

Per Antoni Martí Morera

Tot sovint els veterinaris desitgem millorar la nostra situació econòmica, esperant que el legislador ens porti en lletra impresa la manera de fer diners per atendre les preocupacions del viure de tots els dies; i això, esperen alguns que vingui sense esforç i sense aportar-hi una mica del treball quotidià. Desitgem a voltes, guanyar-nos la vida pel fet de posseir un títol acadèmic, parar la mà cada dia, cada mes o cada any i el treball que el facin els qui en tinguin ganes. En canvi, hi ha activitats nostres, ben nostres, que per tenir-les abandonades fa anys, perquè no fa bonic practicar-les o per altres raons, les anem deixant a mans d'altri i no ens preocupem de reincorporar-les al clos del nostre patrimoni; i aquestes activitats ben mesurades i millor practicades, poden i deuen contribuir al nostre millorament econòmic.

Ens referim —el lector ho haurà suposat amb l'encapçalament d'aquestes ratlles— a la castració del porc en general i, més concretament, a la castració dels porcells o garrins, la qual generalment és practicada a Catalunya pels anomenats *sanadors* que, autoritzats o

no, campen arreu de la nostra terra.

Volem dirigir-nos preferentment als companys del viure rural, per als quals ha minvat bon xic la nòmina pel motiu de la substitució de la tracció animal pel motor mecànic. Estem segurs que amb la castració del porc s'obtidrien uns bons i sanejats ingressos i, de pas, una funció que cau de ple dintre les nostres activitats, quedaria per sempre més inclosa en el si de la professió.

És un deure indefugible dels veterinaris rurals acabar amb els *sanadors* per un mai més, i això és feina feta si tots hi posem una mica del que podem i sabem. Serà prou que tots els qui exercim a la ruralia, practiquem com una obligació la castració dels garrins que, per altra part, és una operació senzillíssima que, feta amb cura i netedat, no hi ha por a cap mena de complicació. Si és el Veterinari qui practica la castració dels garrins, cregueu que no és pas la feina que fa el *sanador*; té un altre atractiu: fa bonic practicar-la i veure qui la practica. Per alguna cosa el Veterinari sap el que fa i el *sanador* obra com qui és, com un pobre i trist rutinaire.

Per aconseguir el que és un deure i una indefugible obligació nostra, n'hi haurà prou que en totes i cada una de les agrupacions comarcals s'acordi en ferm que cada professional es compromet a practicar en la seva corresponent demarcació, la castració del bestiar porcí i, d'haver-n'hi alguns —ja ho suposem— que per manca de pràctica no s'atreveixin, de moment, a efectuar

aquesta senzilla operació quirúrgica, que sigui obligació dels companys versats en aquesta feina, d'ensinistrar pràcticament a tots en un breu termini.

Ara els companys de la ruralia tenen la paraula, ja que dintre la limitació de la nostra humil pràctica en la castració dels garrins, estem a disposició de tots.

Calaf, 2 d'abril de 1935

ANTIFEBRILACTINA

ESPECÍFIC PREVENTIU I CURATIU DE LA
FEBRE VITULAR

PREVENTIU : Solució administrable per via bucal

CURATIU : Injectable per via intravenosa ^(vena mamària)

VENDA : A LES PRINCIPALS FARMÀCIES i a casa el preparador,
Dr. RAMON GALUP (Àpotecari) - Claris, 13 i Casp, 24 - Barcelona

ACTIVITAT DOCTRINAL

APOSTILLAS A UNOS COMENTARIOS SOBRE VACUNACIÓN ANTIPESTOSA PORCINA

Por Salvador Riera Planagumà

Al escribir las cuartillas sobre vacunación antipestosa, que motivaron la pronta réplica del amigo Vilaró en el número inmediato de esta Revista, gentileza que agradezco, no me movió afán polemista ninguno. Tuve sólo el propósito de trasladar al papel unos hechos de apreciación puramente personal, sugeridos por el contacto que con el ganado de cerda me depara el ejercicio profesional y mis propios intereses.

Por eso, enfoqué el problema, o cuando menos así creí haberlo hecho, en términos generales, desde un punto de vista puramente técnico, sin descender a minucias a las que tanto el tema se presta y procurando orillar las dificultades que una mayor precisión o un pequeño desliz, me hubieran deparado.

Así y consecuente con este criterio, no me permití citar nombres de marcas comerciales, englobando las distintas casas en las agrupaciones genéricas de sueros norteamericanos y europeos. Por los mismos motivos y por el respeto que me merecen mis compañeros y el mío propio, me abstuve de citar nombres de veterinarios que gustosamente hubieran suscrito todo cuanto en mi artículo comentado indicaba, evitán-

dome así, que más que artículo científico, pareciera escrito con miras comerciales o como propaganda a lo «Bruschettini».

Por idénticas causas no publiqué fichas, pues entiendo que la narración de casos clínicos en forma incompleta, conducen a la duda, en lugar de aclarar hechos y conceptos. Hubiera considerado contraproducente la publicación de casos de éxitos obtenidos por el empleo de sueros específicos en piaras enfermas, sin haber antes efectuado un buen diagnóstico, tanto clínico como bacteriológico que avalara en forma indubitable el uso del producto inoculado; hubiera tenido el temor de que estos éxitos se atribuyesen al factor suerte y no al conocimiento sereno y razonado de la enfermedad y sus causas.

Me perdonará pues, el amigo Vilaró, que haciendo honor a mi especial manera de pensar, deje incontestadas sus preguntas, pues ello nos enzarzaría en una prolija discusión y en la cual, él, desde su elevado sitial, yo, desde mi modesta medianía, sostendríamos con tesón nuestras afirmaciones y daríamos vueltas alrededor de un círculo vicioso, sin lograr entendernos.

El lector amable puede, pues, des-

arrugar el entrecejo, sin duda fruncido al husmear un posible diálogo; sólo le pido dé paso a unas apostillas a los comentarios que hice en mi artículo anterior y que servirán de colofón a los argumentos aducidos en el escrito a que acabo de hacer referencia.

—
El confusionismo creado alrededor de la vacunación antipestosa, esta densa atmósfera de recelo y desconfianza, reconocida por todos y más de cien veces comentada, es hija de los mediocres resultados con ella obtenidos.

Unas veces la vacunación ha sido seguida de un brote post-vacunal intenso que ha causado numerosas víctimas; otras veces, al poco tiempo de practicada y por haber determinado una inmunidad de corta duración, se ha visto la piara invadida por la peste, causando verdaderos estragos.

Cuando un tratamiento, cuando una vacuna responde a la necesidad que lo creó, sus resultados no dan lugar a discusión alguna y los principios sobre los cuales se asienta y la técnica de su empleo son elevados a la categoría de axiomáticos. Eso no sucede en la peste, y en su consecuencia no puede establecerse parangón entre la vacunación contra el hog-cólera y la suero-vacunación contra el mal rojo, por ejemplo, pues, mientras esta última goza de la ilimitada confianza del práctico, por su exactitud y resultado, dando la impresión de haber llegado a su completa madurez, la primera no puede merecer excesivo crédito por sus notorias irregularidades, que siempre redundan en su desprestigio.

Yo no dudo de la seriedad de los

laboratorios que expenden productos anticoléricos, muy al contrario, creo en su solvencia científica y en su afán de superarse, pero como organizaciones regidas por humanos, imperfectas y fallibles. Tampoco creo que las dosis de suero y virus que indican, sean fruto del mero capricho, antes al contrario, de un estudio profundo y como tal susceptible de ser perfeccionado.

El técnico de estos centros tropieza en su diaria labor con escollos de importancia; no es lo mismo elaborar un suero antidiftérico de resultados matemáticos o un cultivo en el cual es posible establecer un severo control, a un suero anticolérico cuyo poder inmunógeno no puede medirse en U. I. o a un virus patógeno cuya variabilidad es manifiesta.

En puridad de criterio sólo puede afirmarse que suero anticolérico servido por los laboratorios, es activo, si bien no tengan todos el mismo poder inmunizante. Es más, el laboratorio, sólo puede garantizar que una dosis determinada de suero protege al organismo de un cerdo de peso y raza determinado, contra una inyección mortal de virus. I si tanto alambicamos, diré, que las expresiones suero y virus, no pueden ser tomadas en el sentido absoluto de la palabra, sino que deben referirse a suero y virus de determinada serie o control.

Veamos lo que sobre el particular dice el Prof. Eichorn en reciente artículo: «Dada la estrecha vigilancia que ejerce la Dirección de Ganadería (se refiere a los E. U.), se pretende que los sueros producidos por los diversos fabricantes tienen idéntico valor inmunizante y aunque es indudable que todo

suelo preparado de conformidad con el reglamento y bajo la vigilancia de la Dirección de Ganadería tiene que resultar activo, no es menos cierto que existe extraordinaria variación en la actividad de los varios sueros y no sólo esto, sino que varía también el grado de pureza y hasta la composición física del producto. Si se hubiera podido adoptar un ensayo para evaluar de manera precisa la actividad del inmunosuelo sobre la base de unidades, por ejemplo, como es corriente hacer con la antitoxina tetánica o la diftérica, sería fácil determinar el valor inmunizante del suero en dosis especificadas.

El ensayo que se aplica hoy a este preparado, es de importancia relativa, pues sólo demuestra que cierta cantidad de suero, protege eficazmente a cerdos de cierto peso especificado, contra una dosis letal de virus. Hasta que se pueda emplear un medio eficaz para evaluar el suero, el fabricante está a merced de la calidad de los animales que elija para la producción, de la técnica empleada en las diversas fases de esta labor, y de las precauciones que tome para el almacenaje y la distribución del suero.»

Las palabras transcritas revelan bien a las claras que la técnica de obtención del inmunosuelo, no es aún definitiva.

I como para muestra sólo basta un botón, he aquí un caso concreto, que si cito, es porque el hecho pertenece ya al pasado.

Hará unos dos años, un laboratorio o sociedad comercial, que para el caso es lo mismo, y que giraba, si mal no recuerdo, con el nombre de «Cerdox» introdujo en Cataluña, productos anti-

coléricos de la casa «Pervodich» de Yugoslavia. No sólo se limitaba a su venta, sino que al mismo tiempo practicaba la vacunación con personal propio y especializado (!) y si no estoy mal informado, aseguraba por su valor total el ganado vacunado, contra posibles pérdidas por peste porcina.

Casi todas las vacunaciones practicadas durante un año escaso, lapso de tiempo que tuvo de vida la «Cerdox», fueron seguidos de intensos brotes de vacunación, indudablemente debidos a falta de U. I. del suero empleado. Fué tal la cantidad de inmunosuelo empleado para tratar estos brotes, y el descrédito que ello trajo consigo, que el negocio sabiamente planteado, terminó en franca bancarrota.

La obtención de un virus pestífero potente es otro de los problemas difíciles a resolver. No hay nada tan variable como la sangre virulenta ya que por pases sucesivos por el organismo del cerdo se exalta hasta el extremo que es preciso su atenuación por el formol, y por envejecimiento o por exposición a la luz y al calor se atenúa o se destruye.

La sangre de los apestados contiene cantidades variables de virus, disminuyendo éste sensiblemente cuando se aproxima la muerte, para dar paso a los gérmenes de complicación.

La sangre virulenta enfrascada, a pesar de conservarse en cámara fría se atenúa progresivamente, a medida que el tiempo transcurre, en forma que su actividad está en razón inversa de su preparación. Esta atenuación o pérdida de su poder pestífero es gradual y se

hace insensiblemente; un virus recién recolectado es mucho más activo que otro que lleve 2 ó 3 meses de preparación. Todos los laboratorios señalan un término de 4 meses como duración de su actividad, no habiendo razón para interpretar esta indicación al pie de la letra.

El virus no puede considerarse absolutamente potente un día antes de expirar este plazo para declararlo estéril a las 24 horas de finido este lapso de tiempo; su atenuación es gradual y no pierde su poder en un instante, sino que pasa de la vida a la muerte en forma lenta e insensible.

Por las palabras que anteceden puede comprenderse la distinta potencialidad de los virus que circulan por el mercado. Mientras los norteamericanos aconsejan las dosis de 2 c. c. para los cerdos de 20 kgs. de peso, los europeos se limitan al c. c.

Corroboran mis manifestaciones, un reciente y bien pergeñado artículo del compañero Martí Freixes, hombre de laboratorio y por lo tanto no dudoso, así como varios casos clínicos, de los cuales sólo voy a citar dos, entresacados al azar, amenazando sea apartándome de la norma de conducta que me he impuesto.

A primeros de Diciembre del pasado año, suero-vacuné una piara de cien cerdos celtas, contra el hog-cólera y empleando las dosis aconsejadas por la casa productora. La reacción post-vacunal pasó desapercibida y a principios de Febrero del año actual soy llamado por el dueño del ganado por estar enfermos y contar con una serie de bajas. El examen clínico, y la necropsia de al-

gunos ejemplares revelaban con bastante claridad, especialmente el primero, la presencia del virus filtrable, más como en los animales autopsiados no se presentaban las típicas petequias, fueron remitidos unos riñones al laboratorio, para que éste dijera la última palabra.

La contestación fué clara y concreta: del riñón y por siembra directa ha sido aislado un germen de extraordinaria movilidad, lo cual excluye la presencia de la bacteria ovoide. Resembrando este germen en medio azucarado sólo ha fermentado la glucosa; se trata en su consecuencia del suipestifer. Diagnóstico: peste porcina, con gérmenes de complicación.

Tratada la piara con suero antipestoso y vacuna mixta, se obtuvieron espléndidos resultados.

Otro caso: Hará unos tres meses fué suero-vacunada una piara con arreglo a técnica. A los 8 ó 10 días, sobreviene un brote de vacunación que causa un 30 % de bajas. En todo el material remitido al laboratorio fué imposible señalar la presencia de ningún germen secundario, las siembras procedentes de riñón, completamente negativas.

El primer caso revela bien a las claras que el virus empleado era tan atenuado que no fué capaz de determinar una inmunidad más allá de los 3 meses; el segundo hecho indica que la sangre pestosa era tan virulenta que no pudo ser neutralizada por el inmuno-suero y determinó un brote post-vacunal excesivamente intenso.

Admito que en la vacunación simultánea puedan inyectarse impunemente 2 c. c. de virus a los cerdos de Vich y Granollers, pues es natural que la can-

tividad esté subordinada a su virulencia. Persona de la solvencia científica de Cayetano López, había inyectado en los comienzos de sus trabajos sobre peste y con el fin de cultivar el virus americano, 4 y 5 c.c. de sangre virulenta a lechones, sin poder determinar ningún transtorno apreciable.

Poco espacio voy a dedicar a los gérmenes de complicación. En el intestino del cerdo normal pululan una serie de especies microbianas, de carácter saprofito y de las cuales el grupo paratífico es el más abundante. Genuino representante de este género, intermedio entre el grupo coli y el tífico, el b. *suipestifer*, acompaña bastantes veces al virus filtrante.

Germen causal al principio, posteriormente descendido a la categoría de ocasional, su presencia ha sido señalada en la sangre y en las parénquimas de animales gravemente enfermos o muertos de las más variadas enfermedades esporádicas. En estado normal el sistema linfático y sanguíneo del intestino, constituyen un firme obstáculo a su penetración, mas cuando las defensas orgánicas están agotadas por pase del virus filtrante (peste porcina pura) o por padecimiento de otra infección, el aparato digestivo, verdadero semillero de gérmenes, se hace permeable y el *suisépticus* franqueando las frágiles barreras que pueda oponerle, se extiende por el organismo, determinando una septicemia que complica el cuadro morboso anterior. Frecuentemente, sólo se pone en evidencia en muertos o agónicos, terreno abonado para la invasión, y por constituir la sangre en estos casos un

excelente medio de cultivo, pero siendo condición indispensable, la previa preparación del terreno por la enfermedad causal.

Lo difícil en estos casos es poder deslindar bien los campos, poder señalar las lesiones que corresponden a la infección originaria para diferenciarlas de las provocadas por el germen de complicación.

Además del *suisépticus*, toman parte en estas infecciones mixtas, gérmenes del grupo coli y del paratífus, entre éstos el b. de Voldágsten; no obstante, justo es confesar que su patogenia no está todavía muy clara.

El papel que todos estos gérmenes juegan en la peste, puede dárselo con bastante exactitud el laboratorio. Partiendo del riñón, material el más apropiado para la investigación y que se remite a estos centros en caso de duda, y por siembra en medio sólido (agar) se obtiene resultado negativo (siembra estéril, ausencia de gérmenes) en un 60 ó 70 % de los casos consultados. En el restante 30 % puede apreciarse un bacilo extremadamente móvil, de tipo intestinal, que para clasificarlo es preciso resemarlo en distintos azúcares.

La mayoría de las veces, la diferenciación revela un *suipestifer*, pocas un coli-bacilo. En contadas ocasiones se halla un estrepto y es rarísima la presencia de la bacteria ovoide.

El hallazgo del *suipestifer*, revela siempre el paso anterior del virus filtrante, debiendo en estos casos diagnosticar una peste porcina con gérmenes de complicación (infección mixta), gérmenes que no deben perder nunca

su papel de secundarios en el proceso infectivo.

Los centros productores expenden para estos casos un suero polivalente obtenido a base de estos gérmenes, verdadero «coctel microbiano» de dudoso poder antigénico, y de resultados no muy ciertos.

No son los tiempos que corremos los más apropiados para propugnar los sueros de polivalencia manifiesta; tanto en medicina humana como en veterinaria son sustituidos por la terapéutica de choc.

—
No quisiera terminar estas acotaciones sin antes indicar por última vez que son hijas de mi experiencia personal y por lo tanto discutibles en todas sus partes.

Sólo he querido llevar al ánimo del lector el convencimiento íntimo de que en peste porcina, aun no está dicha la última palabra; que creer que los principios que hoy informan esta cuestión son verdades absolutas es olvidar que el arte de curar es algo relativo y mutable.

No pretendo, pues, con ello, sentar cátedra, antes al contrario; si mis modestos escritos pudieran cristalizar en unas experiencias hechas con todas las garantías y con el auxilio económico de las casas productoras, me daría por satisfecho.

No obstante, en último término, me queda siempre el recurso de decir a mi preopinante, lo que dice Pirandello, «así es, si así os parece».

* * *

Entregadas ya a la imprenta las cuar-

tillas que anteceden, llega a mis manos LA VETERINARIA CATALANA con un artículo de D. Julio Hidalgo, comentando mi anterior.

Conforme con él en muchos de sus puntos de vista puramente científicos, sin que quiera ni pueda opinar sobre los de carácter más o menos comercial, por dos conceptos; uno, porque involuntariamente entraría en apreciaciones, molestas siempre, para las casas y los compañeros que antes que la eficacia de un producto miran la utilidad pecuniaria que les reporta (bien sabe el Sr. Hidalgo que sobre ello podría hablar largo y tendido); otro, por el respeto que a mí mismo me merezco, aún cuando no se pueda calificar de orgullo.

Además, no voy a hacer el reclamo de las casas productoras; para ello suelen dedicar las revistas, sus primeras páginas.

Libre en el ejercicio de mi profesión, como el nómada del desierto que su casa es el cielo tachonado de estrellas, sin poder ostentar los honrosos títulos de director técnico de la «SARECO» o de la sección veterinaria de la «IBYS», no puedo, en mi libertad, que como potrero salvaje no obedece a freno ninguno, hablar ni discutir de marcas de sueros, en la acepción estricta de la palabra.

Si tan sólo el comenzar me ha valido la réplica de ilustrados compañeros, me asusta pensar que, si llego a descender al terreno «comercial», no gano para comentarios más o menos «benévolos» de las casas productoras.

Sirvan pues esas rayas, más que de contestación, de admiración hacia la labor técnica del compañero Hidalgo, para quien son todos mis respetos.

EL SERVEI DE CONTROL DE LLETS

Per Josep Mas Alemany

(De la Memòria corresponent als Serveis del Cos de Veterinària Municipal de Barcelona a l'any 1934, que acaba de publicar-se)

La nostra Ciutat va incrementant el consum de llet. El públic hi mostra predilecció, en certa manera, per tan preat aliment, ja en la seva forma natural, directa o categoritzada, o per les seves transformacions en llets fermentades, nata, formatge i mantegues.

Barcelona té un índex de consum de llet fresca no menypreable en relació a altres grans poblacions i en relació a ço que es coneix del consum considerat totalitàriament, o amb caràcter nacional.

Vegi's relació d'algunes xifres:

Consum diari de llet per habitant

Berlín	0'25 litres
Hamburg . . .	0'43 »
Bremen	0'18 »
Zurich	0'60 »
Berna	0'75 »
Lucerna	0'90 »
Nord-Amèrica.	0'33 »
Suïssa	0'58 »
Espanya	0'10 »
Barcelona . . .	0'22 »

La llet que, diàriament, consum Barcelona, té dues procedències: la de producció forana i la de producció interior. Ateses les referències de producció animal per a la llet forastera i, més concretament, pel que es refereix

a la ciutat, atès el número de cabrerries i vaquerries i el seu contingut de femelles lleteres, calculem que les proporcions de llet per la seva procedència es poden reduir a les següents quantitats:

132.000 litres de procedència	forana.
80.000 » »	de les vaquerries urbanes.
3.000 » »	» cabrerries urbanes.

El consum de llet diari a la nostra Ciutat és, per tant, de 225.000 litres, o sigui 82.125.000 litres anyals. Heus ací, doncs, que és un servei de cabdal importància el del control de llets. Cada dia es fa més necessari emprendre les tasques d'una inspecció severa, regulada, harmònica i de continuïtat que tendeixi a garantir al consumidor un producte higienitzat, sà i amb composició normal o natural.

De la llet forastera podem afirmar que tenim el control de la major part.

Al Mercat de Llets de Sant Martí i a les Estacions receptores de llet actuals hi concorren cada dia 100.000 litres de llet. Deixem, doncs, de controlar d'una manera directa i eficaç, encara, 32.000 litres que, en sa major part, procedeixen de pobles vorers de Barcelona extesos a les planes del Baix Llobregat. Aquest fet deriva a la necessitat, ja en una altra ocasió preconitzada per nosaltres, que hi ha d'anar a la construcció d'una Central de llets, única, a ésser possible, on obligatòriament ha-

gin de passar totes les llets forasteres abans d'anar als pasteuritzadors, comerços o indústries particulars.

Aquesta Central de llets hauria d'ésser municipal. El volum de llets anyal del nostre consum permet, creiem, més que suficient base econòmica per tal que no resulti onerosa per la Municipalitat, abans el contrari, la instal·lació d'una Central de llets, si sobre tal producte es posa un impost limitat a un o dos cèntims per litre. Resoldria una Central lletera única una necessitat urgent i un servei complet de control s'organitzaria amb eficiència i, a la vegada, seria perfeccionar i avançar-se a allò que, tal vegada, pretenguin algun dia els comerciants o industrials de la llet de les actuals estacions receptores, de si molt deficients: imposar sobre el producte un arbitri que els rescabali de les despeses que els hi produeix la instal·lació i l'entreteniment de les seves receptories.

Hem tingut ocasió d'assabentar-nos que la Junta de Govern de l'actual Estació Receptora de Llets, emplaçada al carrer Roger de Flor - Ali-Bey, té un projecte particular d'una nova estació receptora de llets que ens és plaent reproduir, degut a la gentilesa de la Junta. Hi ha, sembla, el propòsit de portar a

cap el projecte particularment. I sobre això opinem d'una manera categòrica. No deuria ésser autoritzada la seva construcció i funcionament per a explotació particular. La llet com la carn, com tots els queviures, han d'ésser intervinguts municipalment. A una central lletera com la projectada, hi ha de córrer tothom obligatòriament per a sotmetre al poder públic, per mitjà dels seus tècnics, la qualitat i la sanitat del producte. Si l'explotació d'una nova estació receptora de llets s'hagués de portar a cap per la iniciativa particular, equivaldria a atorgar a l'entitat avaladora poders coercitius contra els productors que no li fossin addictes.

El projecte en qüestió, per nosaltres, és un encert. Mes això, com les anteriors consideracions, no vol pas indicar que portat a cap per l'Ajuntament el projecte de referència, no sigui viable que l'Ajuntament faci concessió a determinada entitat o a un particular de l'explotació econòmica de la dependència. El projecte portat a cap municipalment resoldria el control de llets forasteres, del qual tanta necessitat té la nostra ciutat.

El rendiment que el servei de llets ha proporcionat durant l'any passat, es tradueix en les següents dades:

Mostres recollides

Receptories i Mercat de Sant Martí . . .	4.924
Lleteries de Districte	8.467

Mostres antireglamentàries

Receptories i Mercat de Sant Martí . . .	375	o sia el 7'61 %
Lleteries de Districte	1.511	» 17'66 %

Decomisos

Receptories i Mercat de Sant Martí . . .	487 litres de llet
» » » . . .	135 gerros antihigiènic

El percentatge de deshonestat en el comerç de la llet és evident que és més elevat entre els comerciants que no pas entre els productors. Entre aquests, però, per les seves relacions comercials interurbanes es dona el cas d'anomalies que no podem ni devem passar en silenci. Hem tingut ocasió, l'any passat, d'informar instàncies de diversos industrials o comerciants lleters, consignataris de llet forastera, relacionades amb mostres, infraccions i penyores de llet de procedència forastera. Fins abans d'aquestes instàncies, quan hi havia infracció de llet forastera es feien les notificacions de les infraccions als interessats forasters, els quals, en el moment de prendre les mostres i per la seva constància legal, feien declaració a l'acta de recollida de la mostra del domicili on consignaven les llets a la Ciutat. D'aquesta manera, el tràmit per les resultes d'infracció es simplificava extraordinàriament, perquè s'enviaven les notificacions a nom dels introductors en els domicilis dels consignataris lleters i aquests s'entenguessin amb els remitents forans.

Ara, com abans indicàvem, els consignataris s'entretenen en cursar les instàncies allegant, unes vegades que no coneixen els noms dels forasters; altres, rebutjant fer-se càrrec de tramitar-los-hi als remitents les notificacions, i altres, en fi, no volen fer-se càrrec de res.

Aquest procedir porta un desgavellament i una anarquia tal en el tràmit, que, ultra que l'Ajuntament resta en un pla d'inferioritat i resta menyspreada la seva autoritat, de persistir seria un greu perjudici dels consumidors, dels propis interessos municipals, i el control al qual té dret i té deure el Municipi, fóra nul.

Per tal de regularitzar les relacions entre el Municipi i els productors de llet forastera, aquesta Direcció estima un deure proposar mesures que de socarrel acabessin amb les esmentades anomalies i quedés definitivament regularitzada i no quedés sense sanció cap infracció possible de fer-se pels productors de llet forastera. Heus ací la proposta.

Normes pel control de llets forasteres

1.ª Tot introductor de llet forastera deurà sol·licitar permís de l'Ajuntament.

2.ª La dita sol·licitud deurà ésser acompanyada de certificat del veterinari municipal del lloc de producció de la llet, acreditatiu de l'estat sanitari de les vaques i cabres lleteres i de les bones condicions sanitàries del local d'allotjament de les femelles lleteres. Cada dos mesos haurà de renovar-se el certificat.

3.ª Les instàncies dels introductors de llet deuran ésser informades per la Direcció del Cos de Veterinària, on es portarà registre i es donarà un número d'ordre a cada introductor de llet. Ensenys hi serà revisada l'autenticitat de la certificació sanitària del bestiar.

4.ª Mentre l'Ajuntament no disposi que la llet forastera ha d'ésser transportada mitjançant camions frigorífics o en tancs refrigerants, els gerros pel transport de llet forana seran de la cabuda de cinc, deu, quinze, vint i vint-i-cinc litres, del material i altres detalls prescrits en els articles 29, 30, 32, 33, 35 i 37 del vigent Reglament de Policia Sanitària en matèria de llet. Cada gerro precisament deurà portar inscrit el número d'ordre que sigui acordat a cada introductor, i la manca d'aquest requisit

podrà ésser causa de decomís de la llet i del gerro.

5.ª Tot introductor de llet forastera vindrà obligat a declarar-la a les oficines de Recaptació, a la seva entrada a la Ciutat i se li lliurarà, en dites oficines, un trànsit per anar al Mercat Central de Llet o estacions receptores.

6.ª Els receptors de llet forastera seran responsables davant de l'Ajuntament de les infraccions derivades de la llet que els hi sigui consignada. A les actes de recollida de mostres hi constarà el número d'ordre de l'introductor, noms i població, als efectes de les reclamacions que a aquests els hi puguin formular els consignataris de la Ciutat. Als qui sistemàticament introdueixin llets antireglamentàries, l'Ajuntament podrà retirar-els-hi l'autorització.

A l'any 1930 foren arranjades definitivament les instal·lacions de les vaqueries urbanes. Es dividí la Ciutat en quatre zones vaqueres. Una d'elles prohibitiva d'instal·lar-hi vaqueries. Es va portar a cap el trasllat forçós i va quedar òrfena en absolut d'aquestes indústries. I, de consegüent, tampoc no se n'hi ha instal·lat cap oficialment ni clandestinament.

Existeix una altra zona condicionada. Per tal d'evitar la perpetuació de les vaqueries d'aquesta zona, els traspessos solament poden fer-se entre familiars i per l'ordre que s'indica a la disposició municipal en cas de defunció del propietari. En part, aquesta restricció ha proporcionat rendiment. Han desaparegut algunes vaqueries d'aquesta zona, però també la restricció nomenada ha produït la conseqüència dels subarrendaments, més nombrosos en aquesta zona

que en les altres, entre persones estranyes, la qual cosa no fou prevista per a prohibir-ho i això fa que algunes vaqueries que deixarien d'existir, per tancar-les el seu propietari, es perpetuen per mitjà del subarrendament.

Una altra de les zones, és la lliure, la qual acobla totes aquelles parts de la Ciutat amb poca densitat de població, arran de la muntanya, i en llocs d'aire i vegetació que fan més apropiada l'existència de les vaqueries. Aquesta zona fou cercada per molts vaquers desallotjats de la zona prohibida i és l'única acollidora per tots aquells que s'instal·laren de nou.

I una quarta i última zona és la vaquera, pròpiament dita. Fou assenyalada com a lloc per fer-hi l'ideal de la població animal de les femelles lleteres. No ha passat, és cert, de projecte, i creiem que això persistirà molts anys, tal vegada a perpetuïtat. Perquè el problema de les vaqueries urbanes es va resolent lentament, però d'una manera automàtica, per desaparèixer els vaquers, convençuts que els té més compte criar les vaques al camp que no pas a les ciutats.

Es verifiquen freqüents inspeccions a totes les vaqueries urbanes; s'obliga a tenir-les en condicions d'higiene i neteja indispensables; es fan practicar emblanquinaments i desinfeccions, es modifiquen les condicions de les deficientment instal·lades; es fan fer les obres corresponents a aquelles que el temps els hi ha destruït les condicions reglamentàries, etc. etc. Avui, doncs, podem dir que, en general, les vaqueries urbanes reuneixen millors condicions higièniques que les rurals.

ACTIVITAT DEL COL·LEGI

EXPEDIENT RELATIU AL CAS D'INTRUSISME OCORREGUT A SANTA EULÀLIA DE RONSANA, DEL PARTIT JUDICIAL DE GRANOLLERS

Còpia de la denúncia signada pels senyors Riera, Llobet, Tresserras, Pou, Maurí, Romero i Villanueva, adreçada al Col·legi.

"Els sota-signats Veterinaris exercint a la comarca de Granollers, ens plau de comunicar-vos que des d'un quant temps a aquesta part, un individu anomenat Jesús Jorba, resident al poble de Santa Eulàlia de Ronsana, Casa Carreter Vell, ve dedicant-se a l'exercici illegal de la Veterinària en els aspectes mèdic i quirúrgic, per tot el que no està autoritzat puix que ni tansols és Veterinari, exercint aquesta professió clandestinament.

Perquè podeu fer-vos càrrec de la importància d'aquest cas d'intrusisme que denunciem, us assabentem del fet de tenir una clínica oberta en dit poble, el fet de tenir igualats, assistència mèdica domiciliària, arribant inclús a aplicar injeccions endovenoses de neosalvarsan i practicant tota mena d'operacions quirúrgiques, fets que demanem que vulgueu comprovar personalment i que podem justificar a bastament.

Com sigui que aquests fets demostren un cas vergonyós d'intrusisme per la Veterinària, castigat per les Lleis vigents, i a l'ensens per dignitat professional, hem cregut convenient denunciar-vos aquest fet sense dubtar ni un sol moment que serà atesa la nostra

denúncia i que aquest individu serà sancionat tal com es mereix.

Visqueu molts d'anys per bé de la Veterinària pàtria. — Granollers, 25 de gener del 1935. — Signat: Joan Riera, Josep Llobet, Jaume Tresserras, Salvador Pou, Jaume Maurí, Enric Romero i Joan Villanueva."

—

Còpia de l'ofici que el Col·legi va adreçar al senyor Albert Brugal, President de la Delegació intercomarcal de Barcelona circumscripció:

"Havent-se rebut en aquest Col·legi una denúncia firmada pels Col·legiats senyors Joan Riera, Josep Llobet, Jaume Tresserras i Salvador Pou de Granollers; Jaume Maurí i Enric Romero de Cardedeu, i Joan Villanueva de Mollet, que un individu anomenat Jesús Jorba, resident al poble de Santa Eulàlia de Ronsana, Casa Carreter Vell, ve dedicant-se a l'exercici illegal de la professió veterinària, en els aspectes mèdic i quirúrgic, aquesta Presidència ha tingut a bé posar-ho al vostre coneixement com a President que s'ou de la Delegació intercomarcal de Barcelona circumscripció i representant a la vegada del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, perquè posant-vos d'acord amb el company Ramon Vilaró, Secre-

tari de la dita Delegació i en representació també del Col·legi, us traslladeu al citat poble i procureu informar-vos per tots els mitjans possibles del cas denunciat, donant-ne compte a la Presidència d'aquest Col·legi per tal que pugui obrar en conseqüència.

Visqueu molts d'anys.—Barcelona, 26 de gener del 1935.—El President, Josep Vidal. El Secretari, Joan Planas."

Còpia de l'ofici adreçat al senyor Ramon Vilaró, Secretari de la Delegació intercomarcal de Barcelona circumscriptió:

"Havent-se rebut en aquest Col·legi una denúncia firmada pels Col·legiats senyors Joan Riera, Josep Llobet, Jaume Tresserras i Salvador Pou de Granollers; Jaume Maurí, Enric Romero de Cardedeu, i Joan Villanueva de Mollet, que un individu anomenat Jesús Jorba, resident al poble de Santa Eulàlia de Ronsana, Casa Carreter Vell, ve dedicant-se a l'exercici il·legal de la professió Veterinària, en els aspectes mèdic i quirúrgic, aquesta Presidència ha tingut a bé posar-ho en vostre coneixement com a Secretari que sou de la Delegació Intercomarcal de Barcelona circumscriptió i representant a la vegada del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, perquè posant-vos d'acord amb el company Albert Brugal, president de l'esmentada Delegació i en representació també del Col·legi us traslladeu a l'esmentat poble i procureu, per tots els mitjans possibles, informar-vos del cas denunciat donant-ne compte a la Presidència d'aquest Col·legi per tal que pugui obrar en conseqüència.

Visqueu molts d'anys.—Barcelona, 26 de gener del 1935.—El President, Josep Vidal. El Secretari, Joan Planas."

Còpia de l'informe donat pels senyors Brugal i Vilaró després d'haver-se personat a casa de l'intrús Jesús Jorba al poble de Santa Eulàlia de Ronsana:

"Els senyors Albert Brugal i Llorens i Ramon Vilaró i Galceran, President i Secretari respectivament de la Delegació Intercomarcal de Barcelona circumscriptió del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, en nom propi i en representació de l'esmentat Col·legi, i com a conseqüència d'un ofici rebut de la Presidència donant-nos compte del cas d'intrusisme existent al poble de Santa Eulàlia de Ronsana, denunciat pels companys de la comarca de Granollers que s'esmenten en dit ofici, ens hem traslladat avui, dia 30 dels corrents, a les 11 hores del matí i acompanyats per la parella de Mossos d'Esquadra senyors Agustí Canals i Prat i Ferran Ferrer i Tintoré, a la casa coneguda per «Cal Carreter Vell» o sigui on viu el denunciat intrús Jesús Jorba.

Creiem convenient fer constar que abans d'arribar al poble esmentat hem preguntat al peó auxiliar de la carretera si sabia que a Santa Eulàlia de Ronsana hi havia Veterinari, i contestà que sí, que feia 8 ò 9 mesos que n'hi havia un que estava establert a la casa coneguda per «Cal Carreter Vell».

Un cop personats a la casa poguérem comprovar d'una manera clara i que no deixa lloc a dubtes, l'existència d'una veritable clínica veterinària amb els seus corresponents malalts cavallars

i mulars en diferents quadres. En aquell moment hi havia els animals següents: un cavall de tres anys, del país, castany fosc i que segons l'intrús és de Can Serra de Corró de Munt; un cavall negre amb un esguinç a la pota esquerra i que segons declaració de l'esmentat intrús, era de Sant Celoni; una euga gran amb un esguinç al treballó de la pota esquerra procedent de Cànoves; una altra euga d'Hostalets de Balenyà sotmesa a tractament per asma i una altra euga de Vic. Després hi havia un matxo de Parets amb un tumor carnós a la canya de la pota dreta, en tractament càustic. També hi havia una mula de quatre anys, de Lleida, amb vèrtig.

Reclamada la presència del veí de Santa Eulàlia de Ronsana, senyor Francesc Danti, de Can Pilé, per preguntar-li si tenia algun animal en la susdita clínica, ha manifestat que feia 5 ò 6 dies que l'havia retirat al seu domicili particular i que efectivament li havia tingut 5 setmanes a tractament contra una afecció pulmonar, pel qual havia entregat voluntàriament la quantitat de 125 ptes. De tot l'exposat acompanya declaració firmada.

Per les averiguacions practicades més tard a Granollers, hem comprovat que aquest senyor intrús té, a més a més, iguals contractades a 3 ptes. per mes i per animal, i que demés de l'assistència clínica es dedica també a l'assistència mèdica de cavalls, vaques i pòrcs, estenent receptes amb el seu nom que en algunes farmàcies li són refusades i en altres li són admeses.

Granollers, 30 de gener del 1935.—
Signat: Albert Brugal i Ramon Vilaró.

Còpia de la declaració feta pel veí de Santa Eulàlia de Ronsana, senyor Francesc Danti.

"A Santa Eulàlia de Ronsana i a 30 de gener de 1935, el veí Francesc Danti, de Casa Pilé, lliurement declara que el dia 28 de desembre del 1934 va portar un cavall de 8 anys, castany fosc, a curar-lo perquè era una mica tocat dels pulmons, a casa del Carreter Vell, on el senyor Jesús Jorba va medicar-lo durant 5 setmanes, posant-li untures al costat i un remei per dins. Semblant curat, va pagar voluntàriament 125 ptes. per les cures.

I perquè consti, firmo la present a Santa Eulàlia de Ronsana a 30 de gener del 1935.—Signat: Francesc Danti."

Còpia de l'ofici adreçat a la Direcció dels Serveis de Sanitat de la Generalitat de Catalunya:

"Estudiat per aquest Col·legi el cas a què fa referència l'expedient adjunt i després d'haver vist els antecedents, informes i comprovants del mateix, considerem que es tracta d'un cas d'intrusisme en la professió Veterinària, portat a cap per un individu anomenat Jesús Jorba, de Santa Eulàlia de Ronsana, casa Carreter Vell, i com sigui que per la falta comesa per l'esmentat individu, el mateix se'l pot perseguir governativament que judicialment o en ambdues formes a la vegada, aquest Col·legi proposa que se'l penyori—de moment—amb 1.000 pessetes i se l'adverteixi que, de reincidir, serà lliurat als Tribunals de Justícia, sense perill de continuar-se'l penyorant.

Visqueu molts d'anys.

Barcelona, 12 de febrer del 1935.—
El Secretari: Joan Planas. Vist i Plau:
El President, Josep Vidal.”

—
Còpia de l'ofici que la Direcció de Serveis de Sanitat de la Generalitat de Catalunya tramet al Col·legi:

”Rebut el vostre ofici data 12 del mes en què som, demanant que sigui imposada una multa a Jesús Jorba per exercir l'intrusisme en la professió de Veterinària.

Com que l'Estatut vigent del Col·legi de Veterinaris, en l'art. 8, apartat b) facultava el Col·legi per a imposar multes als intrusos i curanderos, fins a 1.000 pessetes, és procedent que la multa que proposeu que sigui imposada pel Col·legi de Veterinaris, fonamentant-se en l'expedient instruït pel mateix i en els preceptes legals esmentats.

Visqueu molts d'anys.

Barcelona, 19 de febrer del 1935.—
El Governador General de Catalunya
President de la Generalitat, P. D., signat: Ll. Sayé.”

—
Còpia de l'ofici adreçat al senyor Jesús Jorba de Santa Eulàlia de Ronsana:

”Vist l'expedient instruït contra vós per exercir l'intrusisme en la professió de Veterinària en el poble de Santa Eulàlia de Ronsana,

Atès que s'ha comprovat per la Comissió encarregada d'entendre en les denúncies rebudes contra vós que exerciu l'intrusisme a Sta. Eulàlia de Ronsana, constituint la vostra actuació una infracció palesa de la llei.

Fent ús de les atribucions que em

confereix l'art. 8, apartat b) del vigent Estatut del Col·legi de Veterinaris, he resolt imposar-vos una multa de 1.000 (MIL) pessetes que haureu de fer efectiva en el termini de deu dies a les oficines d'aquest Col·legi, podent interposar recurs davant el Governador General de Catalunya i prèvia consignació de l'import de la multa.

Barcelona, 20 de febrer del 1935.—
El Secretari, Joan Planas. Vist i Plau:
El President, Josep Vidal.”

—
Còpia del suplicatori adreçat al Il·lm. Sr. Jutge Degà dels Jutjats de 1.ª Instància de Barcelona:

«Il·lmo. Sr. Juez Decano de los Juzgados de 1.ª Instancia de esta ciudad.

El Presidente del Colegio Oficial de Veterinarios de Catalunya, atentamente hago saber:

Que al amparo del apartado h) del artículo 8.º del Estatuto del Colegio Veterinario de Catalunya, publicado en el Boletín Oficial de la Generalidad de Cataluña el día 7 de Diciembre de 1933, ha sido impuesta una multa de mil pesetas a Don Jesús Jorba, vecino de Santa Eulalia de Ronsana (Distrito de Granollers), por el ejercicio ilegal de la profesión de Veetrinario.

Como sea que el indicado Sr. no ha hecho efectiva la sanción que le fué impuesta el día 6 de Marzo próximo pasado, y habiendo quedado firme la resolución dictada en el expediente incoado a consecuencia de una denuncia por intrusismo en la profesión, es por ello que he acordado dirigir el presente suplicatorio a V. I. para que tenga a bien mandar se libre

el oportuno exhorto al Ilmo. Sr. Juez de 1.ª Instancia del Partido de Granollers, requiriéndole y suplicándole se sirva remitir la correspondiente carta-orden al Sr. Juez Municipal de Santa Eulalia de Ronsana, al objeto de que, mediante el procedimiento de apremio, se obligue a Don Jesús Jorba, con do-

micilio en Casa «Carreter Vell», a satisfacer la multa de MIL pesetas que le fué impuesta por el Colegio Oficial de Veterinarios de Cataluña.

En su virtud, suplico a V. S. I. que se sirva acceder a ello.

Firmado, J. Vidal Munné.—Barcelona, 11 Abril 1935.»

Noticiari

Curs sobre temes d'epizootologia

Al Laboratori Municipal de Barcelona i amb assistència d'un nombrós grup de companys, va tenir lloc durant 12 dies el curset que sobre temes d'epizootologia i tècniques de Laboratori hi va donar, magistralment—tal com ell sap fer-ho—, el company J. Vidal Munné.

En les planes d'aquest Butlletí, seran publicats uns extractes dels diversos temes que va comprendre el curs, i que no dubtem serviran força als companys que, allunyats, es van veure impossibilitats d'assistir-hi.

Els cursetistes tracten de patentitzar el seu reconeixement al company Vidal, per la tasca portada a terme durant els dies que va durar el curs.

Accident automobilístic

El va sofrir el company Jordi Montsalvatge, junt amb la seva distingida muller i familiars.

Afortunadament, no va tenir resultats molt greus, per bé que encara la Sra. Montsalvatge no està restablerta i en cura, també, un dels familiars.

Ens alegrem que l'amic Montsalvatge vagi sortir illès de l'accident i fem vots pel prompte i total restabliment de la seva muller i l'altre familiar.

Orde presidencial publicada al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, el dia 31 de març últim

«Vistes les instàncies presentades pels senyors Josep Mas i Alemany i Francesc Sugrañes i Bajardí, Veterinaris, sollicitant que siguin reintegrats en llurs càrrecs d'Inspectors Sanitaris de Veterinària de Districte;

Resultant que abans d'efectuar-se el traspàs dels Serveis de Sanitat de l'Estat a la Generalitat de Catalunya els recurrents exercien el càrrec de Subdelegats de Sanitat Veterinària de l'Estat i que en virtut del Decret del Govern de la Generalitat del 30 de juny del 1933, els va ésser canviat aquell nom pel d'Inspectors Sanitaris de Districte;

Resultant que en l'esmentat Decret del 30 de juny del 1931 es va disposar que la jubilació dels Inspectors

Sanitaris de Districtes tindria efecte als seixanta-cinc anys d'edat;

Resultant que per Circular publicada al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya de data 27 de gener del 1934, es va procedir a la jubilació dels recurrents, senyors Josep Mas i Alemany i Francesc Sugrañes i Bardají, per haver complert els seixanta-cinc anys;

Atès que els antics Subdelegats de Sanitat Veterinària, avui traspassats a la Generalitat, segons la legislació de l'Estat, el Reglament de Subdelegats aprovat per R. O. de 5 de febrer del 1931, es jubilaven als seixanta-set anys;

Atès que els funcionaris traspassats a la Generalitat en virtut dels Decrets transferint els serveis de l'Estat a la regió autònoma, conservaven llurs drets com a tals funcionaris, i que per tant es vulneraren els que tenien el recurrents a ésser jubilats als seixanta-set anys, d'acord amb el Reglament pel qual es regien:

En ús de les facultats que m'estan conferides,

HE RESOLT:

Que es reintegrin a llurs càrrecs d'Inspectors Sanitaris de Veterinària de Districte els senyors Josep Mas i Alemany i Francesc Sugrañes i Bardají, amb els mateixos drets que disfrutaven amb anterioritat a llur jubilació, fins que compleixin els seixanta-set anys, i amb abonament del temps transcorregut des que cessaren en llurs càrrecs en virtut de l'Orde recorreguda.

Barcelona, 29 de març del 1935.—El Governador General de Catalunya, President de la Generalitat, Manuel Portela.»

Circular del Servei de Sanitat Veterinària publicada pel Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya el dia 9 d'abril

En compliment del que disposa l'article 12 del Reglament definitiu d'Epizooties, i a proposta de la Inspecció Intercomarcal Veterinària de Tarragona, és declarada oficialment l'existència de verola ovina al terme municipal de Vilalba dels Arcs, en les circumstàncies ementades a continuació; cal, per tant, que les Autoritats, funcionaris i totes les altres persones interessades, compleixin i facin complir, tan exactament com puguin, les disposicions referents a aquesta epizootia, sota les responsabilitats que hi són assenyalades.

Indret on radiquen els animals malalts: Als corrals del propietari o finques on estan aïllats.

Zona declarada infecta: Indret on radiquen els animals.

Zona declarada sospitosa: Terme municipal de Vilalba dels Arcs.

Mesures sanitàries adoptades: Aïllament, desinfecció.

Mesures que cal posar en pràctica: Les especials assenyalades en el Reglament d'Epizooties en els seus articles 234 al 241.

Tarragona, 29 de març del 1935.—El Comissari, Emili Vila.

Circular de l'Administració de Rendes Públiques de Girona, publicada al Butlletí Oficial de la Generalitat, el dia 10 d'abril

Com que ha acabat el termini per a la presentació en aquesta oficina dels recomptes de la ramaderia per a l'any 1936, i com sigui que hi ha alguns Ajuntaments que encara no han tramès

els susdits documents, hom recorda als senyors Alcaldes i Secretaris que no els han tramès, que han d'apressar-se a fer-ho dintre el termini de vuit dies, i així s'evitaran les responsabilitats que contrauran en el cas de no fer-ho.—Girona, 5 d'abril del 1935.—L'Administrador de Rendes públiques, J. Ruiz i Vicent.

Orde publicada al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, el 23 d'abril

Vist el Decret del Ministeri d'Hisenda, de data 4 del mes en què som, publicat a la «Gaceta» de Madrid del dia 6 següent, ampliant fins al 1.er de maig el termini concedit pel Decret del 21 de febrer del 1935 per a la presentació d'instàncies sollicitant la inscripció del bestiar,

He resolt:

Art. únic. Que sigui publicat l'esmentat Decret que s'adjunta com a anex a la present Orde, al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, per a la seva major difusió i als efectes que escaiguin.

Barcelona, 17 d'abril del 1935.—El Governador General de Catalunya, President de la Generalitat, P. D., J. Pich.

Anex a què fa referència l'Orde precedent:

DECRET

Vista la dificultat que en el termini concedit per l'art. 11 del Decret del 21 de febrer darrer sobre circulació i tinença de bestiar, compleixin els seus propietaris les obligacions que els són imposades per l'expressada disposició.

D'acord amb el Consell de Ministres i a proposta del d'Hisenda,

Decreto:

Art. únic. El termini de quinze dies

que per a la presentació de sollicituds d'inscripció de bestiar és concedit als seus propietaris per l'art. 11, paràgraf segon del Decret del 21 de febrer darrer, queda prorrogat fins al dia 1.er de maig proper, en la qual data haurà d'haver estat definitivament complerta l'esmentada obligació i començaran a aplicar-se les sancions penals a què hi hagi lloc per la no observança, d'acord amb l'expressat Decret.

Madrid a 4 d'abril del 1935.—N. Alcalà-Zamora i Torres. El Ministre d'Hisenda, A. de Zavala.

Extracte de les circulars del Servei de Sanitat Veterinària, publicades al Butlletí de la Generalitat, el dia 28 d'abril del 1935

En compliment del que disposa l'article 12 del Reglament definitiu d'Epizooties, i a proposta de la Inspecció Intercomarcal de Sanitat Veterinària, hom declara oficialment l'existència de:

Mal roig en el terme municipal de Cassà de la Selva, en les circumstàncies expressades a continuació:

Lloc on radiquen els animals malalts: Pletes del propietari Pere Ribes.

Zona declarada infecta: El lloc on radiquen els animals, al veïnat de «Les Serres».

Zona declarada sospitosa: El terme municipal de Cassà de la Selva.

Mesures sanitàries adoptades: Isolament i desinfecció.

Mesures que cal posar en pràctica: Les especials assenyalades al Reglament d'Epizooties en els art. 202 al 207.

Pulmonia contagiosa del porc en el terme municipal de Perelada en les circumstàncies expressades a continuació:

Lloc on radiquen els animals malalts:

Estables propietat de Pere Alegre i Josep Reverter.

Zona declarada infecta: El lloc on radiquen els animals.

Zona declarada sospitosa: El terme municipal de Perelada.

Mesures sanitàries adoptades: Isolament i desinfecció.

Mesures que cal posar en pràctica: Les especials assenyalades al Reglament d'Epizooties en els art. 159 al 163.

Disenteria bovina dels nou-nats, en el terme municipal de Perelada, en les circumstàncies expressades a continuació:

Lloc on radiquen els animals malalts: Estables de Joan Rius.

Zona declarada infecta: El lloc on

radiquen els animals, al «Barri de les Olives».

Zona declarada sospitosa: El terme municipal de Perelada.

Mesures sanitàries adoptades: Isolament i desinfecció.

Mesures que cal posar en pràctica: Les especials assenyalades al Reglament d'Epizooties en els art. 199 al 201.

Per tant, les Autoritats, funcionaris i altres persones interessades, han de complir el més exactament possible les disposicions referents a aquesta epizootia, amb les responsabilitats que hi són assenyalades.

Girona, 20 d'abril de 1935.—El Comissari, Jesús Masià.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÈVIA CENSURA

Casanovas de Rubí, impressor

PREPARADOS EXCELENTES PARA LA VETERINARIA

BLACK MIXTURE
Llagas de toda naturaleza

ARSÉCALINE
Asma, anemia, fatiga.

JABON DE LOS PIQUEUX
Nº1- Para limpieza de perros, caballos y expulsión de sus parásitos.
Nº2- Para perros de caza y afecciones berilinas de la piel.
Nº3- Necesario en la curación de enfermedades parasitarias (roña, úlcera, etc.)

UNGUENTO ROJO
Para caballos cojos y defectos varios

EMBROCCACION
Fortifica los músculos

P. MÉRÉ DE CHANTILLY
DE VENTA EN FARMACIAS Y CENTROS DE ESPECÍFICOS